

СТАНОВИЩЕ

Относно дисертационен труд, представен за получаване на образователна и научна степен „доктор“.

Автор на дисертационния труд: ас. Ивалена Живкова Вълчева-Георгиева

Тема: „Биостратиграфски анализ и палеоекология на кватернерни секвенции от Българския сектор на Черно море“.

Професионално направление: 4.4. „Науки за Земята“

Докторска програма „Геология на океаните и моретата“.

Изготвил становището: проф. дн. Веселин Димитров Пейчев, Институт по океанология – БАН.

Дисертационният труд е с обем 167 стр., включително 22 фигури, 4 таблици и приложение в две части, оформени в увод, 12 глави, изводи и приноси. Списъкът на използваната литература обхваща 191 заглавия.

ас. Ивалена Живкова Вълчева-Георгиева завършва специалност „География и биология“ през 2006 г. в Шуменски университет „Еп. К. Преславски“ за получаване на степен „бакалавър“, а от 2008 г. е магистър по „Регионално развитие и управление“. През 2012 г. е назначена като асистент в ШУ „Еп. К. Преславски“, а през 2014 г. е зачислена в редовна докторантura в секция „Морска геология и археология“ на Институт по океанология – БАН, гр. Варна.

Актуалността на разработения в дисертационния труд проблем произтича от необходимостта от прецизно стратиграфско разчленяване на плейстоценските и холоценски седименти от Българското черноморско крайбрежие и шелф и възстановяване на палеоекологичните обстановки във връзка с проучването и експлоатацията на морски минерални ресурси, при хидротехническото строителство и изучаването на климатичните промени.

Използваният интердисциплинарен подход, обединяващ литологки, геоморфологки и палеогеографски метод на изследване в съчетание с приложения биофациален и биостратиграфски анализ позволява взаимното допълване на теоретичните и експериментални изследвания и съответствие на поставените от автора цели и задачи. Фактическият материал от описаните и биостратиграфски разчленени три сондажа е част от базата данни на Института по океанология и се отличава с висока степен на достоверност. Литературната справка върху стратиграфската изученост на кватернерните седименти в Понто-Каспийската област, статута и ранга на Кватернерната система и специфичните океанографски характеристики на Черно море показва задълбочените познания на автора относно литературните източници и историята на изучаване на кватернерните седименти в Западната част на Черно море. Докторантката познава и прилага най-новата подялба на плейстоценската и холоценска серия, както и определените нови граници неоген-кватернер (2,58 млн. г. ВР) и плейстоцен-холоцен (11,7 хил. г. ВР), с което демонстрира познания относно най-новите данни върху хроностратиграфията на кватернера.

При корелацията на кватернерните седименти от изследваните сондажи правилно е приложена хроностратиграфската схема на регионалните етажи и подетажи, предложена от Шопов (1991), основана на трансгресивно-регресивните цикли по време на кватернера и най-точно отразяваща особеностите на Българския черноморски шелф. Въз основа на приложения биостратиграфски анализ авторът установява в сондажите седименти на чаудинския, новоевксинския и черноморския регионален етаж, като последният се поделя на древночерноморски и новочерноморски регионален подетаж.

Особен интерес представлява наблюдаваното преотлагане на древночерноморски седименти в сондаж VC-50.

Подробно и прецизно е извършено литоложкото описание на седиментите и интерпретацията на фосилните находища с цел възстановяване на палеогеографската обстановка. В резултат на приложения палеоеколожки синтез са установени два типа на обитаване в изследваната област: крайбрежие сублиторална зона и шелфова обстановка на обитание, с което се допълва съществуващото понастоящем знание. Реконструирани са палеоекологичните обстановки и климатичните условия през различните етапи на кватернера в Черно море като са определени параметрите на Чаудинския, Древноевксинския, Узунларския, Карагатския, Новоевксинския, Древночерноморския и Новочерноморския басейн, въз основа на диференциацията на молюсковите фосилни асоциации в седиментите, включващи представители на 25 вида, от които 4 таксона от клас *Gastropoda* и 21 таксона от клас *Bivalvia*.

Дисертацията е много добре структурирана с високо качество на графичните приложения и се отличава с точен, ясен и аналитичен стил на изложение.

Авторефератът правилно отразява основните положения и приноси на дисертационния труд. Литературните източници са цитирани коректно. Приемам приносите за лично дело на автора, което проличава и от представените три публикации по темата.

Като цяло дисертационният труд се отличава с голяма прецизност и нямам критични бележки към него.

Определено считам, че представената дисертация е един напълно завършен научен труд, който е изпълнен на високо научно ниво и притежава приноси, които допълват съществуващото знание.

Дисертационният труд представен от ас. Ивалена Живкова Вълчева-Георгиева, отговаря на изискванията на ЗРАСРБ заполучаване на ОНС „доктор“, поради което предлагам на членовете на Научното жури да гласуват на докторантката да бъде дадена ОНС „доктор“.

08.08.2016 г.

Подпись:

/проф. дн В. Пейчев/